

ANEXO C
INFORME DE RESULTADOS
ACTIVIDADE DE TRANSFERENCIA TECNOLÓXICA

Nº DE PROTOCOLO: 2014/25

1.- TÍTULO DA ACTIVIDADE: Alternativas para o acabado de becerros en pastoreo en sistemas semiextensivos

2.- UNIDADE ADMINISTRATIVA DA CONSELLERÍA ORGANIZADORA/PARTICIPANTE:
(centro de investigación/CFEA/OAC...)
INGACAL-Centro de Investigacións Agrarias de Mabegondo

3.- LOCALIZACIÓN DA ACTIVIDADE:
Enderezo: Finca Marco da Curra s/n
Concello: Monfero
Provincia: A Coruña

4.- RESPONSABLE: Manuel López Luaces Tfno.: 881881801

5.- INTRODUCCIÓN:

Nos sistemas de explotación de vacún de carne en réxime semiextensivo, un dos problemas co que se atopan os produtores é o acabado dos becerros. Se o sistemas de produción se basea exclusivamente no pastoreo, as canais obtidas presentan un engraxamento deficiente. Isto débese fundamentalmente a dous factores:

- As duras condicións climáticas da montaña non permiten un crecemento óptimo, xa que unha parte da compoñente enerxética da alimentación se gasta en funcións de mantemento da temperatura corporal, se o comparamos con climas máis suaves.

- Nos pastos non sempre están presentes as especies vexetais máis axeitadas, xa que as especies sementadas se van substituíndo progresivamente por especies adventicias, de menor valor nutritivo, pero máis competitivas ca aquelas.

Debido a isto, xeralmente adoitan requirirse alimentos concentrados para un óptimo acabado dos animais, o cal permitirá conseguir un mellor engraxamento das canais. De feito, é un dos requirimentos que presenta o regulamento da IXP Ternera Gallega para animais da categoría 'Suprema', establecendo no artigo 11, apartado a): "...Nos sistemas de produción semiextensivos ou extensivos será obrigatorio realizar un acabado dos animais, durante un período mínimo de dous meses e manténdoos acortellados."

Nos sistemas baseados no pastoreo con venda ó destete, a adición de concentrado na dieta dos becerros pasa pola instalación de comedeiros de exclusión móbiles, onde poidan entrar a comer os becerros, pero non as nais, destinando deste xeito o alimento concentrado soamente as crías.

Con este sistema preténdese acadar unha conformación e nivel de engraxamento adecuados para mellorar o prezo de venda dos becerros e a calidade da canal. Dentro da clasificación SEUROP preténdese acadar uns valores de R3 como nivel aceptable para o sistema de explotación presentado.

6.- MATERIAL E MÉTODOS:

Os partos terán lugar nos meses de agosto-setembro, permanecendo os animais en pastoreo ata mediados do mes de novembro, momento no que entran á cuadra. As vacas alimentaranse de silo de herba, e os becerros de silo, do leite das nais e de 1 Kg de penso por animal e día.

A mediados do mes de abril os animais saen de novo ó pasto (Figura 1), separándoos en dous grupos homoxéneos de 15 becerros, que recibirán o seguinte manexo:

Nun dos grupos os becerros saíran coas nais ó pasto, permanecendo cada elas ata o momento da venda, que terá lugar no mes de xullo.

No outro grupo o manexo será similar, pero ofreceráselles nun comedeiro selectivo (Figura 2) unha cantidade crecente de penso, ata un máximo de 3 kg por becerro e día.

No momento do sacrificio analizarase a conformación e rendemento en canal dos becerros.

Para controlar o peso das animais, e a súa evolución, faranse pesadas dos mesmos cada mes. Con estes datos poderemos calcular a ganancia media diaria de peso vivo en función do sistema de alimentación

Figura 1. Animais en pastoreo na primavera.

Figura 2. Comedeiro selectivo utilizado non ensaio.

7.- ANÁLISE DE RESULTADOS:

O ensaio que tivo lugar cos becerros comeza no momento en que se forman os grupos e a un deles se lle empeza a dar penso. Os grupos fixéronse distribuindo equitativamente os animais en función do sexo e da época de nacemento.

A suplementación con penso comezou o día 27 de abril, e estendeuse ata o día 4 de xullo.

Segundo se aprecia na figura 3, o consumo de penso ó principio é reducido, xa que os animais están acostumados ó pasto, e ademais resúltalles difícil entrar no comedeiro de exclusión. Compróbase que ó principio os rexeites son superiores ó consumo, pero a tendencia invértese cando empezan a comer o penso e se acostuman a el, reducíndose os rexeites case de todo.

Os animais chegaron a comer 1 kg de penso por día, e sumaron un total de 40,4 kg de penso por becerro en todo o período.

Os animais dos que parte o estudo presentan ó inicio do mesmo un peso moi heteroxéneo, debido a que as datas de nacemento se prolongan bastante, polo que a variable que mellor representa os resultados é a GMD. Na figura 4 amósase a GMD, dos dous grupos de ensaio, dende que empezou a fase de suplementación con penso. As diferenzas entre os dous grupos son significativas cunha fiabilidade do 95 %. En todo caso, na época de ensaio, os animais tiveron á súa dispoñibilidade o pasto de maior calidade, e en maior cantidade, de todo o ano. Debido a isto, o grupo que non recibiu penso tamén medrou a un nivel aceptable.

Estes resultados foron expostos o día 11 de decembro de 2014 nunha visita ó Marco da Curra enmarcada na xornada "Alternativas na gandería semiextensiva en Galicia: produción sostible e aproveitamento do territorio" (acción de transferencia 2014/24).

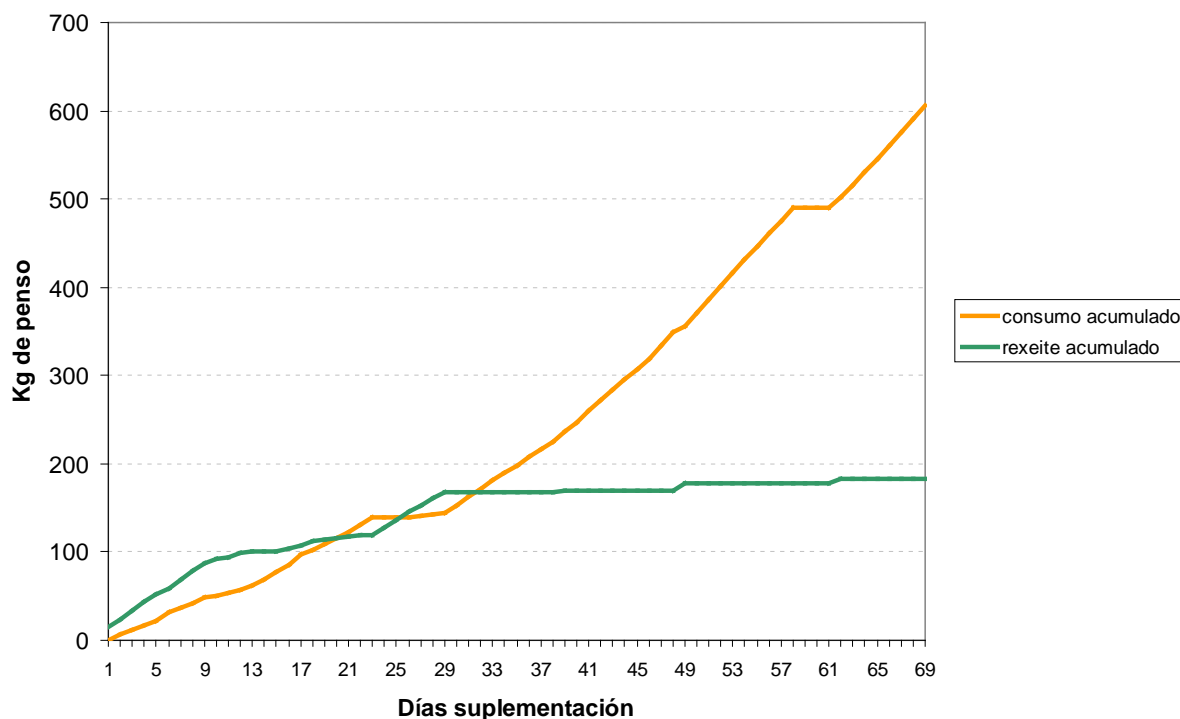

Figura 3. Consumo e rexeites de penso acumulado polo grupo de becerros que foi suplementado.

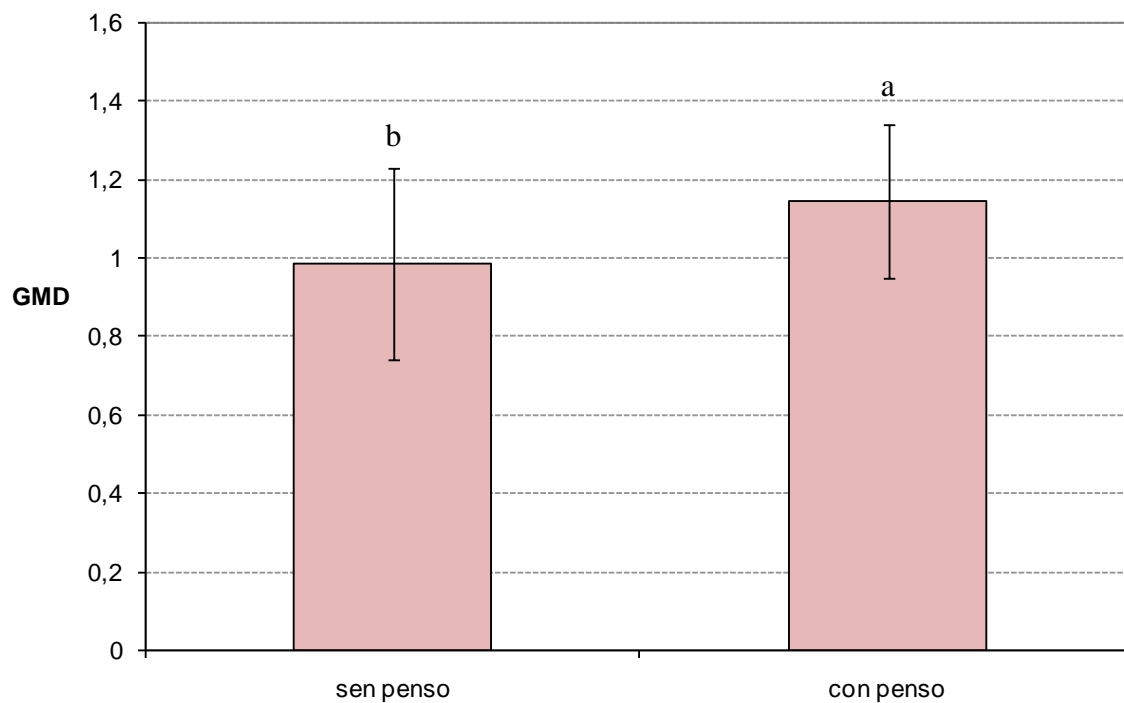

Figura 4. Ganancia media diaria (GMD), expresada en kg/becerro e día, dos grupos de ensaio (con penso e sen penso). Letras diferentes indican que existen diferencias significativas entre os dous grupos ($P < 0,05$).

8.- RESUMO E CONCLUSIÓNS:

Neste estudo pretendeuse determinar se a suplementación con alimentos concentrados, en comedeiros de exclusión a becerros é unha opción recomendable en sistemas de pastoreo en extensivo.

Encontráronse problemas á hora de que os animais entraran nos comedeiros de exclusión, ben polo medo que lles supón entrar nun espazo onde as nais non os poden acompañar, ben porque teñen pasto dabondo. Deste xeito, os rexeites de alimento foron frecuentes, sobre todo ó principio do ensaio. Como consecuencia o consumo de penso por animal foi reducido, chegando a un máximo de 1 kg por animal e día. Aínda que a diferenza na GMD, dos dous grupos de ensaio, é significativa, non sería suficiente para rendibilizar a man de obra e a amortización dos comedeiros.

Deste xeito, un sistema no que se propoña a suplementación no pasto, debería permitir un maior consumo de penso, chegando a 3-4 kg por animal e día. Unha opción sería facer un destete previo, e suministrar o penso ós becerros en comedeiros abertos, ou ben introducir o comedeiro de exclusión con anterioridade, para que os animais se fosen acostumando a el previamente. Seguramente se a época de suplementación non coincidise coa primavera, a menor dispoñibilidade de alimento favorecería a introdución no comedeiro selectivo.

9.- DATA E SINATURA DO RESPONSABLE:

En Abegondo, a 10 de decembro de 2014

Asdo. Manuel López Luaces